

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Den Europæiske Unions interesse at undertegne og/eller ratificere Den Internationale Søfartsorganisations konvention om uddannelse, om sønæring og om vagthold for personel i fiskeskibe, 1995

KOM(2013) 595 endelig

1. Resumé

Kommissionens forslag til rådsafgørelser fremsat med henblik på at tillade medlemsstaterne at ratificere den af FN's søfartsorganisation IMO i 1995 vedtagne konvention om uddannelse, om sønæring og om vagthold for personel i fiskeskibe (STCW-F-konventionen). Medlemslande der, ligesom Danmark, allerede har ratificeret konventionen, forpligtes med rådsafgørelsen til at deponere en erklæring. I erklæringen bekræfter landet over for IMO, at EU-retten om anerkendelse af erhvervs kvalifikationer er gældende for forholdet mellem medlemslandene, dvs. har forrang for konventionen.

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser for Danmark.

2. Baggrund

Forslaget er oversendt til Rådet den 20. august 2013 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 46, artikel 53, stk. 1, og artikel 62 sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a), nr. v), og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse ved kvalificeret flertal.

FN's internationale søfartsorganisations (IMO) konvention om uddannelse, om sønæring og om vagthold for personel i fiskeskibe, 1995 (STCW-F-konventionen) blev vedtaget den 7. juli 1995.

STCW-F-konventionen opstiller minimumsuddannelseskra v for besætningen i fiskeskibe med en længde på 24 meter og derover. Herudover indeholder konventionen krav til bevisudstedelse, herunder lægeundersøgelse, for officerer i fiskeskibe. Konventionen indeholder også bestemmelser om aner-

kendelse af sønæringsbeviser, der lever op til konventionen, når beviset er udstedt af et andet land.

I modsætning til, hvad der gælder for IMO's STCW-konvention om kvalifikationskrav for søfarende på handelsskibe, er STCW-F-konventionen ikke i sin helhed gennemført i EU-retten.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 indeholder regler for medlemsstaternes regulering af gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Direktivet gælder for EU-borgere, som ønsker at udøve deres erhverv i en anden medlemsstat, hvor erhvervet er reguleret, og hermed også arbejde om bord på fiskeskibe.

I lyset heraf og med henvisning til Domstolens retspraksis om ekstern kompetence vurderer Kommissionen, at medlemsstaterne ikke kan ratificere STCW-F konventionen uden EU's godkendelse, eftersom den del af konventionen om bestemmelser om anerkendelse af regulerede erhverv, der udøves af EU-borgere på fiskeskibe, er omfattet af EU-kompetence.

Danmark ratificerede allerede STCW-F konventionen i 1998. Konventionen trådte i kraft den 29. september 2012. Udover Danmark har Letland, Litauen og Spanien som de eneste EU-lande ratificeret konventionen.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget til rådsafgørelsen er at bemyndige medlemsstaterne til at ratificere konventionen. En tilladelse er efter Kommissionens opfattelse nødvendig, da der er EU-enekompetence i spørgsmålet om anerkendelse af andre EU-medlemsstaters sønæringsbeviser.

Forslaget indebærer, at en medlemsstats samtidig med ratifikationens skal tage et forbehold i IMO med hensyn til, at anerkendelsen af erhvervskvalifikationer mellem EU-medlemsstaterne sker efter gældende EU-ret.

Efter forslaget skal de lande, der har ratificeret konventionen, herunder Danmark, deponere en erklæring i IMO, hvori de bekræfter, at anerkendelsen af erhvervskvalifikationer mellem EU-medlemsstaterne sker efter gældende EU-ret.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF artikel 294 om den almindelige lovgivningsprocedure høres. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Arbejdstageres ret til fri bevægelighed og medlemslandenes gensidige anerkendelse af erhvervskvalifikationer er omfattet af EU-retten. Nærhedsprincippet vurderes på denne baggrund at være overholdt.

6. Gældende dansk ret

Danmark ratificerede STCW-F konventionen i 1998. Der blev ikke på daværende tidspunkt taget forbehold over for IMO med hensyn til EU-rettens forrang, for så vidt angår anerkendelse af andre EU-landes sønæringsbeviser.

Forud for ratifikationen var den danske lovgivning blevet tilpasset konventionens bestemmelser.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Forslaget er sendt til høring i EU-specialudvalget for skibsfartspolitiske spørgsmål den 11. oktober 2013 med frist for bemærkninger den 22. oktober 2013. Der er modtaget svar fra Søfartens Ledere og Dansk Erhverv. Dansk Erhverv har ingen bemærkninger til forslaget. Søfartens Ledere udtrykker tilfredshed med, at Danmark har ratificeret STCW-F og i øvrigt overlod spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kan, vil eller bør deponere en erklæring hos IMO om forrang for EU-retten til de danske myndigheder.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget skulle efter planen ikke behandles på rådsarbejdsgruppemøder. Derfor var en skriftlig høring med frist for bemærkninger til formandskabet senest den 29. november 2013 iværksat. 12 lande har afgivet bemærkninger, og det er oplyst, at en række af disse finder det nødvendigt at få forslaget drøftet på et rådsarbejdsgruppemøde. Indholdet af de nævnte bemærkninger kendes ikke, men det er oplyst, at enkelte lande tilsyneladende har gjort overvejelser, som ligger tæt op ad de danske.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Overordnet stiller regeringen sig positiv over for forslaget, da en større opbakning til STCW-F konventionen vil kunne øge sikkerheden til søs, herunder at sikre bedre muligheder for at EU-landene kan være med til at hæve sikkerhedsniveauet for sine fiskeflåder.

Regeringen er enig i, at der på et enkelt område i konventionen er bestemmelser om gensidig anerkendelse af kvalifikationer, som falder inder under EU's enekompetence, jf. direktiv 2005/36/EF om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Dog finder regeringen, at det af forslaget tydeligt bør fremgå eksplicit, hvilke dele af konventionen, som er omfattet af EU's kompetencer.

Regeringen finder forslagens bestemmelser om, at der skal indgives en reservation eller erklæring om EU-rettens forrang til IMO, problematisk. For det første fordi Kommissionen ikke samtidig har valgt at fremlægge en plan for gennemførelse af STCW-F-konventionen i EU. EU signalerer dermed politisk, at der ikke arbejdes for at bringe EU-landenes nationale regler i overensstemmelse med STCW-F-konventionen. Dette mindsker presset på de tredjelande, som endnu ikke har ratificeret konventionen, hvilket i sidste ende får en negativ effekt på det globale sikkerhedsniveau. For det andet viser erfaringer, at sådanne EU-erklæringer i IMO opfattes af de andre medlemmer som udtryk for, at EU-landene kun delvist ønsker at medvirke i den globale regulering af søfarten, som er en dansk hovedprioritet. Dette har resulteret i, at tredjelande er gået sammen om mod-erklæringer, hvilket reelt vanskeliggør arbejdet i IMO, som traditionelt fungerer uden fast blokpolitik. Endelig har erklæringen reelt ingen folkeretslig virkning.

Regeringen vil derfor arbejde for, at forslagens krav om indgivelse af erklæring eller forbehold bortfalder. Alternativt vil regeringen arbejde for, at en evt. reservation eller erklæring som minimum indeholder EU's målsætning på området, som bør være, at samtlige EU-medlemslande ratificerer konventionen af hensyn til et optimalt sikkerhedsniveau.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.